

בית תורה וחסד "עטרת מרדכי אליהו"

על שם ולעילוי נשמת מו"ר מרן הראשל"צ המקובל האלקי הגה"צ הרב **מרדכי אליהו** זצוק"ל זיע"א
הרב זכריה מדאר 31 א רחובות. 08-9397933/054-4477562. aterme@gmail.com

עטרת תפארת

פרשת: בשלח
מס' 36

העלון מוקדש לע"נ האישה היקרה: מלכה רגינה בת רחל ז"ל

אורייתא
הפרישה מוויית נשית

סודו של סדר ט"ו בשבט

לאכול מפירות ארץ ישראל כדי לספק תאוותו הגופנית חלילה, אלא בגלל שפירותיה יונקים מקדושת השכינה ששוכנת בארץ ישראל. ידע משה רבנו כי **האוכל מפירותיה הקדושים – זוכה להתקדש ולהיטהר**, ולברך את ה' "בקדושה ובטהרה". **וראו להשתדל** לקנות פרי חדש לכבוד ט"ו בשבט, כדי לברך עליו "שהחיינו", וללמוד את ההלכות שקשורות לפירות – אם זה סדר הברכות שתיקנו לנו חז"ל, ואם זה ההלכות בדיקת תולעים או הלכות הקשורות לפירות הארץ, כגון: תרומה ומעשר, ערלה וכלאיים. והיה אומר הרה"ג בן ציון קוינקא זצ"ל, בעל "המאסף", כי כשאדם קונה פירות הוא למעשה קונה את ברכת האדמה. וכמו שאנו מעדיפים את פירות ארץ ישראל על פירות חוץ-לארץ, כי יש בהם קדושה רבה, כך יש להעדיף את הפירות שגדלו בירושלים על הפירות שגדלו במוצא, כיוון שקדושתה של ירושלים יותר גדולה. ובימינו כמעט ולא מגדלים פירות בירושלים עצמה. אבל היסוד של דבריו חשוב להבנת קדושת פירות ארץ ישראל.

נהגו רבים בתפוצות ישראל לערוך בט"ו בשבט שולחן עמוס בפירות, בעיקר אלו שנשתבחה בהם ארץ ישראל. לברך על הפירות, ולקרוא פסוקים ומדרשים המדברים בשבחם של פירות הארץ. אומר ה"בית יוסף", כי כל אלו הם רק אמצעי, אין זה העיקר. **הרצון שלנו הוא לזכות להתחבר למה שמוזכר בברכה שאותה נברך לאחר האכילה:** "ונברך עליה – בקדושה ובטהרה". **הגמרא שואלת:** מפני מה נתאוה משה רבנו להיכנס לארץ ישראל? וכי לאכול מפריה ולשבוע מטובה הוא צריך? אלא כך אמר משה רבנו ע"ה: הרבה מצוות נצטוו ישראל ואין מתקיימין אלא בארץ ישראל, אכנס אני לארץ, כדי שיתקיימו כולן על ידי. אמר לו הקב"ה: כלום אתה מבקש אלא לקבל שכר, מעלה אני עליך כאילו עשיתם, שנאמר: "לכן אחלק לו ברבים ואת עצומים יחלק שלל". המדרש הזה מחדד לנו מעט את קדושתו של ט"ו בשבט. משה רבנו לא רצה

תאמר לבית יעקב

שירת שחופני לטרן הרב בנושאי הכית דיהודי

שאלות אקטואליות מהפרשה

שאלה: האם מותר למקהלת בנות בכיתה ו' לשיר שירי קודש בפני הקהל?

תשובה: בנות כיתה ו' אינן רשאיות לשיר בנוכחות גברים שירי קודש. הן רשאיות לשיר רק בפני הבנות ובפני האמהות. כך מצאנו אצל מרים הנביאה, שלקחה תופים להרעיש בהם כדי שלא ישמעו הגברים את שירת הנשים.

שאלה: אדם חולה, האם מותר לו להתרפא ע"י רופאים?

תשובה: הגמרא בפסחים (נ"ו.) כותבת שחזקיהו גנז את ספר הרפואות, לפי שליבם של בני דורו לא היה נכנע לחולאים, שכן אדם שחלה בימיו היה נזקק לספר הרפואות ומתרפא, במקום לערוך חשבון נפש ולחזור בתשובה. מכאן היו שרצו ללמוד שאסור ללכת לרופא.

אבל הרמב"ם כתב (פרוש המשנה פסחים פ"ד משנה ט') שספר הרפואות שנגנז לא עסק ברפואות ממש, אלא בחישובי מזלות וכוכבים; אך אדם שצריך להתרפא ע"י רופא רשאי ללכת אליו, שכן זהו צורך קיומי כמו אכילה ושתייה. הרשות לרופא לרפא נלמדת מהפסוק (שמות כ"א, י"ט): "ורפא ירפא" (ע"ב"ק פ"ה.). **כשהולך החולה לרופא יתפלל לה' שירפאהו**, ויאמר: "יהי רצון מלפניך ה' אלוקינו ואלוקי אבותינו שיהיה לי עסק זה לרפואה כי רופא חינם אתה, ברוך רופא חולים" (שו"ע סי' ר"ל סעי' ד'). (דברי מרדכי)

פיה פתוחה

נשים ונפלאות

מעלת פירות ארץ ישראל

פעם הייתי בחו"ל ביום שבת והגישו בסעודה שלישית זיתים גדולים ומשובחים, כל זית כמו אגוז.

אמרו לנו המארחים: מה זה שאומרים על ארץ ישראל "זית שמן ודבש"? הנה באמריקה הזיתים יותר משובחים משל ארץ ישראל. בוודאי אין בארץ ישראל זיתים כאלו טובים.

אמרתי לעצמי: כיוון שהם הוציאו לעז על ארץ ישראל, אני לא אטעם מהזיתים הללו. בכל זאת גודלם של הזיתים הללו סיקרן אותי, והנה ראיתי שכתוב על הקופסא בקטן מאחור שהם מיוצרים בארץ ישראל בקבוצת יבנה. אמרתי להם: זה השפע של ארץ ישראל. אתם מתפעלים מהפירות של ארץ ישראל, ואתם טוענים שזה גידולי אמריקה? כמובן שאחר כך אכלתי מהם. שבהם נתגלה שבחה של הארץ. (דברי מרדכי)

כוונות בכוס תה

אני מנהל האולפנא לבנות ובכל בעיה ציבורית אני שואל את הרב מרדכי אליהו זצ"ל. הרב עונה לנו על-פי כללי ההלכה וההיגיון. הפעם זו הייתה בעיה פרטית - אשתי חלתה במחלה קשה. חשבתי שהרב יפנה אותנו לרופא, אבל לרב הייתה עצה אחרת. הרב אמר לי לקחת שקית תה ולכוון את המידות של האבות עם השמות שלהם, כי זה מביא ברכה. סוף סוף ה' אמר לאברהם: "והיה ברכה", ואת הברכה הזאת אברהם העביר לצאצאיו, ואנחנו בניהם. שאלתי את הרב מה בדיוק לעשות ואיך לכוון, והוא השיב: קח כוס תה ותכוון – אברהם יצחק ויעקב, חסד דין ורחמים, וכו'. עשיתי כפי שהרב אמר לי, וכעבור חודש אשתי נרפאה. הפתק עדיין שמור אצלי תמיד בספר התהלים. אני מסתכל עליו כמו על קמע. (איביהם של ישראל על התורה)

"עטרת מרדכי אליהו"

בית תורה וחסד

רחובות

בית מדרש יום וצות לילה, לימוד משניות והזוהר הקדוש לעילוי נשמת הנפטרים, גבית תמחי לנזקקים על שם ולעילוי נשמת מרדכי מן הראשונים המקובל האלקי הגה"צ הרב מרדכי אליהו זצוק"ל זיע"א

עלון מס': 88

פרשת: בשלח

עטרת מרדכי לילדים

מעשה רב

כוחה של מילה

בגיל שש-עשרה כבר הייתי צעד וחצי בחוץ. עזבתי את הישיבה, התפלה שלי לא הייתה תפלה. למוז תורה כבר לא היה בכלל. אם עשיתי מצוות, היה זה בחסר חשק. לא הקשבתי להורים שלי, שהיו אכזבי דאגה ממצבי. האמת היא, שלא הקשבתי לאף אחד. הרבנים והחברים כבר היו מואשים ממני. הם ידעו שגם אני הייתי מואש מעצמי. לא האמנתי שיוצא ממני משהו. כל הבקרת ששמעתי רק חזקה את תחושת האיוש העצמי שלי, והדדורוהי הייתה בלתי נמנעת.

רק הרב אליהו זצ"ל "קלט" אותי. הרב אמנם לא הסכים עם מעשי, אבל גם לא בקר אותי. הוא הבין. יום אחד הגעתי אליו, לא זוכר אפילו למה. הוא הושיב אותי לידו וספר לי ספורים שונים. הרגשתי נעים, קרוב, לא כמו עם גדול הדור, רב של רבנים, אלא כמעט כמו עם חבר.

הרב האמין בי. כשהוא הרגיש שגיש אל מי לדבר הוא אמר לי מלים של אמון. מלים שהתקבלו באמון. הוא אמר לי: "אתה עוד תהיה משהו גדול. תהיה רב גדול. תהיה המאמין הכי גדול". והמלים הללו חדרו אל לבי ועשו את שלהן. היום אני ראש ישיבה ומנסה לישם על התלמידים שלי את מה שלמדתי מהרב. כל הזמן המלים שלו מהדהדות באוזני. מלים שנגעו במקום הכי רגיש שלי. הכי נכון.

בין הפותרים נכונה יוגרל כרטיס ספר על סך 50 ₪ אחת לחודש

חידות

שאלות מהפרשה

- 1) דרך ארצם של איזה עם, לא רצה הקב"ה שיעברו ישראל?
- 2) היכן מצרים: אבן, קש ועופרת?
- 3) איך כתוב בפרשה: הם הולכים בכחן הפוך?
- 4) איך היה טעמו של המן?
- 5) איך נכתב בפרשתנו שבני ישראל יצאו מצרים בכלי נשק?
- 6) איזה ריח נשבה כל היום וכל הלילה לפני קריעת ים סוף?
- 7) גאלו מלים השביעי יוסף את בני ישראל שיעלו את עצמותיו?
- 8) מאיזה פסוק לומדים על לחם משנה בשבת?
- 9) מי הנחה אותם ביום בהליכתם במדבר?
- 10) מתי נסגר הים על המצרים?
- 11) איך קראו למקום בו המתקו המים ע"י...עץ?

תשובות ניתן לשלוח עד ליום שלישי לפקס: 153-54-4477-562 / מייל: ateretme@gmail.com

העלון מוקדש לע"נ: מלכה רגינה בת רחל ז"ל, ישראל כלפו בן ריחנה רחל ז"ל, שלום בן סאלם ז"ל, שרה(ננ) בת רפאל ושמחה, ישעיהו בן דב, מיסה בת רחל, חיה לאה בת צבי אלימלך, יחיא בן יחיא, חיה רחל בת יצחק, מאיר בן אסתר, גבריאל בן פרחת, יוסף בן אסתר, פאולה בת שרה, פרחת גוריי בת סמרה ועזרא, הניה בת שרה, סאלם שלום בן סלימון סאלם ושמעה, שלמה בן עמרם, חיים בן זרה, לוי כהן בן יעקב ועליה, שלום בן פנחס דמארי, צדוק הינדי, יונה חממה בת בדרה בתיה ואברהם, יוסף בן בכורה, חוטה בת מילה, סעידה בת סלימון, שושנה בת סעדה ויששכר גמיל, מול טוב סעדון בת שמחה, הלל אוסדורפר, רחלה בת שהלה, מולה זוארס דלה פניה בת מנטה, שמשון בן שלמה ופנינה, משה בן כורשדי, רפאל בן מחו, שמשון בן שלמה ופנינה, שלום בן חמסה מיסה, אברהם בן זוהרה, ניסים בן שמחה, שולמית בלפרה בת רוזה.

חידושים בפרשה

שבת שלום ילדים יקרים,

בפרשת השבוע שלנו נאמר:

"וירדפו מצרים אחריהם... ופרעה הקריב וישאו בני ישראל את עיניהם והנה מצרים נסע אחריהם וייראו מאד ויצעקו בני ישראל אל ה' (י"ד, ט"ו)"

יש להבין את ישראל: הרי הם כבר ראו את הנסים והנפלאות שעשה להם ה' במצרים, ומדוע נכנס פחד בלבם?

יש להסביר זאת על פי דברי רש"י על הפסוק: "והנה מצרים נוסע". לכאורה היה צריך להיות כתוב "נוסעים", בלשון רבים.

באר רש"י: "בלב אחד פאיש אחד".

דבר אחר: 'והנה מצרים נוסע אחריהם' - ראו שר של מצרים נוסע מן השמים לעזר למצרים". שרם של המצרים עזר להם כאשר היו המצרים מאחדים. מכך חששו ישראל, כי הלא הם, ישראל עצמם, התפלגו באותה שעה לארבע כתות: חלק עמדו בתפלה, חלק עמדו למלחמה, חלק רצו לחזר למצרים וחלק ירדו לים; ואלו המצרים היו מאחדים. זו הסבה לפחדם של ישראל.

מכל מקום יש ללמד מפאן, שאם שרו של מצרים מסייע בעדם כאשר הם מאחדים, קל וחמר שהקב"ה מסייע לעם ישראל כאשר הם מאחדים! (מאמר מרדכי)

גדולים צדיקים

הרב חיים פלאגי זצוק"ל

נולד באיזמיר בשנת תקמ"ח (1788).

בהיותו בן 25 קבל את הסמכתו לשמש כרב מאת סבו, רבי רפאל יוסף. **רבי חיים** היה ידוע באוהב שלום ורודף שלום, ופעל רבות כדי להרבות את האחדות בארצו ובקהלתו. סייע לעניי עירו ושמש משענת ופה לכל חסרי המגן. היה מוכיח את העשירים בדרשותיו על יחסם לעניי הקהלה והקים מוסדות קהלתיים למען החלשים.

רבי חיים הרבה להוכיח בדבר האסור לצער אחרים ולפגע בהם, ואף בילדים קטנים, וידועה תוכחתו אל האדונים המצעירים את משרותיהם ואינם מתחשבים בקשייהו. היה מפרסם בהכנסת האורחים שלה זכו כל באי ביתו. תקן תקנות אשר היו לרווחת אנשי העיר פלה ואף למען בריאות הצבור, וידועה הוראתו להמנע מעשון סיגירות לא רק בשבת אלא אף בימות החל.

הותיר אחריו 80 ספרים (!!!) שאותם התחיל לכתב בגיל 16, ובהם עסק בכל תחומי התורה; תנ"ך, הלכה, אגדה והקבלה. נחשב לאחד מגדולי האחרונים - פוסק ומקבל. נפטר בי"ז בשבט תקע"ג (1813) בגיל 80, ומקום קבורתו באיזמיר שטורקיה.

זכותו תגן עלינו.